

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2017-07-28

Meddelad i Stockholm

Mål nr

26952-16

26981-16

SÖKANDE

1. B2B IT-Partner AB, 556593-0996
Box 1018
171 21 Solna

Ombud:

Advokat Sara-Li Olovsson
Jurist Martin Bogg
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

2. Misco AB, 556442-1435
Telefonvägen 30
126 26 Hägersten

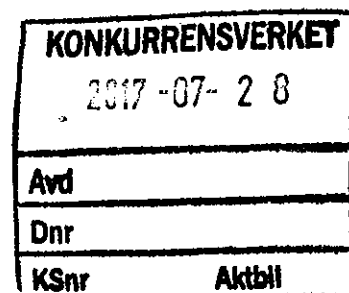
MOTPARTER

1. Sundbybergs stad
172 92 Sundbyberg

2. Caperio AB, 556583-4875
Box 11105
161 11 Bromma

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller B2B IT-Partner AB:s ansökan om överprövning och beslutar att Sundbybergs stads upphandling av IT-hårdvara, ref. nr 2016-158, STN-1143/2016, ska göras om.

Förvaltningsrätten lämnar Misco AB:s ansökan om överprövning utan åtgärd.

Dok.Id 866060

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

BAKGRUND

Sundbybergs stad genomför en upphandling av IT-hårdvara såsom klienter, laptops, stationära datorer samt AV-produkter, ref nr 2016-158, STN-1143/2016 genom öppet förfarande enligt bestämmelserna i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Beslut om tilldelning meddelades den 9 december 2016 och kontrakt tilldelades Caperio AB.

YRKANDEN M.M.

B2B IT-Partner AB (B2B) yrkar slutligen att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför B2B i huvudsak följande. Sundbybergs stad har i upphandlingen uppställt ett ovillkorligt krav på att anbudet i dess helhet ska vara skrivet på svenska. Det finns inget undantag från detta krav, t.ex. för dokument som upprättats av tredje man. Samtliga giltiga anbud, inklusive B2B:s anbud, är skrivna på ett annat språk än svenska. En upphandlande myndighet har inte möjlighet att frångå uppställda obligatoriska krav. Att Sundbybergs stad insett att kravet är olämpligt utgör inget skäl för att i efterhand bortse från kravet i fråga. Eftersom inga giltiga anbud finns att anta, ska upphandlingen göras om. Om upphandlingen görs om, kommer B2B att få en ny chans att lämna anbud och kunna tilldelas avtal i upphandlingen. B2B riskerar därmed att lida skada av att Sundbybergs stad har genomfört en bedömning av anbuden i strid med LOU.

Misco AB (Misco) yrkar att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering sker där Miscos anbud ingår och att anbud från Caperio AB, Dustin Sverige AB, Atea Sverige AB, B2B och Ricoh Sverige AB förkastas. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför Misco i huvudsak följande. I förfrågningsunderlagets avsnitt 1.4.6 och 3.2.1 anges obligatoriska krav i upphandlingen

avseende pris och prispåslag i procent för erbjudna produkter som ska uppfyllas genom anbudsgivarens inlämnande av uppgifter om anbudsgivarens faktiska inköspriser för de offererade produkterna. Inköspriser som anbudsgivaren anger i prisbilagan ska styrkas med verifikat som bifogas anbudet. Uppgifter om inköspriser i anbud från Caperio AB, Dustin Sverige AB och Atea Sverige AB har inte styrkts med verifikat. I stället anges inköspriserna i internt upprättade handlingar som helt saknar uppgifter utvisande vem eller vad priserna härrör ifrån. Vidare har B2B och Ricoh Sverige AB inte uppfyllt krav om styrkande av förfogande över resurser för uppdraget enligt förfrågningsunderlagets avsnitt 2.1.5. På grund av att Sundbybergs stad har brustit i upphandlingsförfarandet får inte Misco möjlighet att utföra uppdragen upphandlingen omfattar. Misco har härigenom lidit och kan antas komma att lida betydande skada.

Sundbybergs stad bestrider bifall till såväl B2B:s som Miscos ansökan.

Sundbybergs stad anför i huvudsak följande i fråga om B2B:s ansökan.

I upphandlingsdokumentens punkt 1.4.1 anges att anbudet ska vara skrivet på svenska. Till upphandlingsdokumenten hör även de bilagor som bifogats i annonseringen av den aktuella upphandlingen. Bilagorna innehåller krav som offererade produkter måste uppfylla om de inte är certifierade enligt TCO. Bilagorna är skrivna på engelska, och enligt TCO finns kraven endast att tillgå på engelska. Skälet till detta är att man vill undvika språkförbistringar vid eventuell översättning. Utöver bilagorna 1 och 2 har Sundbybergs stad även använt engelska i upphandlingsdokumentens punkter 3.3.3 – 3.3.8 (kravspecifikationer för efterfrågade produkter).

De bilagor som B2B invänder mot i sin ansökan är helt hänförliga till bilagorna 1 och 2. Eftersom dessa bilagor är skrivna, och endast finns, på engelska är det naturligt och mer säkert att även anbudsgivare påvisar kravupp-

fullnad på engelska. Om tilldelad anbudsgivare hade bifogat motsvarande på svenska hade det varit mycket svårare att säkerställa kravuppfyllnad på grund av de eventuella språkförbistringar som kan uppstå. Bilagorna är inte skrivna av den tilldelade leverantören. Bilagorna är framtagna av producenten som inte har sin bas i Sverige. All text som är skriven av den tilldelade leverantören är på svenska. Ovanstående fakta i kombination med Sundbybergs stads användning av engelska i upphandlingsdokumentens kravspecifikation påvisar att vissa engelska uttryck i upphandling av IT-hårdvara måste kunna godtas för att säkerställa kravuppfyllnad.

Upphandlingar av IT-hårdvara är komplicerade, inte minst på grund av olika internationella uttryck och standarder. Producenter återfinns ofta utanför Sveriges gränser vilket medför att många uttryck i aktuell bransch endast finns på engelska. Om upphandlande myndigheter enbart skulle använda svenska inverkar det menligt och konkurrenshämmande för de leverantörer som verkar i Sverige.

Även B2B hänvisar till en engelskspråkig webbsida för påvisande av kravuppfyllnad avseende TCO. Om engelska inte kan tillåtas i sådan utsträckning ska även B2B:s anbud diskvalificeras. Utöver det har B2B bifogat dokument på engelska i sitt anbud avseende en underleverantörs miljöarbete. Det ovan anförda påvisar att B2B inte har lidit eller kan komma att lida skada. Ansökan om överprövning ska därför avslås i sin helhet. Om rätten finner att fel har begåtts räcker inte en rättelse av upphandlingen för att åtgärda detta då engelska uttryck och bilagor såsom uppfyllande av TCO-krav och produktdatablad behövs för att påvisa kravuppfyllnad. I stället bör då upphandlingen göras om i sin helhet, eftersom påstått fel påverkar hela upphandlingen och samtliga inkomna anbuds dokumentation avseende TCO är på engelska.

I fråga om Miscos ansökan anför Sundbybergs stad i huvudsak följande.

I praktiken har enbart det vinnande anbudet genomgått en komplett utvärdering, varför Sundbybergs stad endast bemöter påståenden relaterade till det vinnande anbudet från Caperio AB. Sundbybergs stad har i upphandlingsdokumenten ställt krav på att anbudsgivare påvisar sina inköspriser i form av ”exempelvis offert från underleverantör eller tillverkare”. Caperio AB har i sitt anbud påvisat de inköspriser de kommer att använda vid tilldelat kontrakt. Syftet med kravet är att säkerställa att av leverantören angivet påslag är korrekt samt att ha uppgifter som kan styrkas av leverantörens leverantör. De dokument/verifikat som har lämnats av anbudsgivare har samtliga lämnats av anbudsgivarna själva. Det innebär att dokumenten/verifikaten ända fram till anbudets inlämnande varit under anbudsgivarens kontroll. Därmed kan inte uppgifterna från någon av anbudsgivarna anses vara korrekt styrkta förrän Sundbybergs stad får bekräftat direkt från tredje part att uppgifterna stämmer. Misco har även i sitt anbud påvisat inköspriser på samma sätt som den tilldelade leverantören. Misco har inte lidit skada eller kommer att lida skada då inga upphandlingsrättsliga fel har begåtts.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) har den 1 januari 2017 upphävts och ersatts med lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Av övergångsbestämmelserna till den nya lagen framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som påbörjats före ikraftträdandet.

I 1 kap. 9 § LOU anges de allmänna principerna som gäller vid offentlig upphandling. Till dessa hör principerna om likabehandling och proportionalitet.

Enligt 16 kap. 6 § första stycket LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Proportionalitetsprincipen innebär bl.a. att krav som ställs i en upphandling ska stå i proportion till det behov som ska täckas av upphandlingen och till de mål som eftersträvas (se prop. 2006/07:128 s. 132 och 2009/10:180 s. 91).

Av praxis (HFD 2016 ref. 37 I och II) framgår att en upphandlande myndighet redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget ska se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet för upphandlingen på så sätt att de är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud. Potentiella leverantörer ska kunna utgå ifrån att de krav som anges är så viktiga att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna anbud.

Förvaltningsrättens bedömning

B2B har anfört att Sundbybergs stad i upphandlingen har uppställt ett ovillkorligt krav på att anbudet ska vara skrivet på svenska och att samtliga anbud delvis är skrivna på annat språk än svenska, varför upphandlingen ska göras om.

Av upphandlingsdokumentet framgår dels att anbud ska vara skrivet på svenska (punkt 1.4.1), dels att om offererade produkter ej är certifierade enligt TCO ska dokumentation som påvisar kravuppfyllnad bifogas anbudet (punkt 3.2.10).

Förvaltningsrätten gör bedömningen att kravet att anbudet ska vara avfattet på svenska även omfattar de kravspecifikationer som ska bifogas anbudsformuläret (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 28 februari 2014 i mål nr 7483-13 och Kammarrätten i Jönköpings dom den 15 mars 2017 i mål nr 1507-16).

I målet är det ostridigt att Caperio AB till sitt vinnande anbud bifogat handlingar för att påvisa kravuppfyllnad som är skrivna på engelska. Caperio AB uppfyller således inte det obligatoriska kravet på att anbudet ska vara skrivet på svenska.

Sundbybergs stad har anfört att då de aktuella bilagorna endast finns på engelska är det naturligt och mer säkert att anbudsgivare påvisar kravuppfyllnad på engelska och att vissa engelska uttryck i upphandlingen måste kunna godtas.

En förutsättning för att upphandlingsdokumentet ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfrågan. Förvaltningsrätten konstaterar att kravet på att anbudet ska vara skrivet på svenska är tydligt och objektivt utformat och att det får anses vara adekvat och rimligt i förhållande till föremålet för upphandlingen. Potentiella leverantörer har således haft anledning att förutsätta att kravet varit viktigt för Sundbybergs stad.

Mot denna bakgrund och då Caperio AB:s anbud inte uppfyller kravet, borde anbudet rätteligen ha förkastats.

Sundbybergs stad har anfört att samtliga anbudsgivare har lämnat dokumentation avseende TCO på engelska. Något annat har inte framkommit än att denna uppgift är korrekt. Eftersom således inte något av anbuderna uppfyllt språkravet i upphandlingsdokumentet, borde samtliga anbud ha förkastats. B2B har i vart fall kunnat komma att lida skada genom att Sundbybergs stad felaktigt kvalificerat och tilldelat Caperio AB kontraktet trots att Caperio AB:s anbud borde ha förkastats. Upphandlingen ska därför göras om.

Vid denna utgång saknas det skäl att pröva de invändningar som Misco framfört i sin ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Johan Lundmark
Chefsrådman

Charlotta Aggevall har handlagt målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.